

Parshat Emor Why is Shmot in Vayikra?

Simon Wolf

At the end of Parshat Emor, after the description of the holidays, the Torah discusses the lighting of the Menorah and the placement of the Lechem HaPanim on the Shulchan. These are Parshiyot that would more appropriately be found in Sefer Shmot amongst the Parshiyot of the Mishkan which raises the question as to what are they doing here? There are a couple of suggestions offered by the commentaries, none of which are overwhelmingly compelling.

Some of the commentaries point out the contrast between the continuous service required with regards to these utensils – the lighting of the Menora daily and the placement and removal of the breads weekly – with the annual recurrence of the holidays. Rav Yosef Ibn Kaspi suggests that this contrasting juxtaposition is in order to emphasize that these persistent activities are not suspended during the holidays.¹ They must continue to be performed as usual during the Moadim. This then begs the question as to why the daily sacrifice (קרבן תמיד) and incense (קטורת) are not also mentioned here as well. There are those that explain that the lit candles of the Menora and the breads found on the Shulchan are unique in that they remain continuously in their state as opposed to the daily sacrifice and incense which are performed at a discrete moment during the day.² Others propose that the lighting of the Menora and the placement of the

Lechem HaPanim on the Shulchan are the only persistent Mitzvot which never change or have something added to them during the holidays.³ The Or HaChayim takes a totally different approach and proffers that these Mizvot continue the theme of sevens that permeates the description of the Moadim.⁴ All of these reasons focus on small technicalities and the explanations seem forced solely by the necessity to explain the presence of the Menora and Shulchan rather than reflecting something more fundamental.

Parshat Emor is the most comprehensive list of the Jewish holidays in the Torah. It is also unique in that it provides both lunar, historical reasons for the holidays as well as solar, agrarian rationales for the Moadim.⁵ As the name Moadim suggests, the holidays are yearly recurring events, but they occur at set times. Once the Mo'ed has passed, one has to wait for another year to once again meet that holiday and its unique character. Is there any bridge that exists between the different holidays and is there some remnant from the Moadim that can help carry the person until the next year?

In that vein, there are those that suggest on a more homiletic level that the Menora and Shulchan represent the two rabbinic holidays, Chanuka and Purim, which in a sense form a bridge to fill the void between Sukkot and Pesach.⁶ While it is easy to see the correlation between the Menora and Chanuka, the connection between Purim and the Shulchan with the Lechem HaPanim is much more tenuous.⁷

¹ יקחו אליך שמן זית – באו הנה זכירת המאור והלחם ואם הם תמידים, בעבור מה שזכר כבוד המועדים כאילו אמר תזכרו גם במועדים לעשות אלה. (ר' יוסף אבן קספי ויקרא כד,ב)
² צו את בני ישראל – סמך מנורה ולחם הפנים לפרשה שלמעלה שנאמרו בה המועדים שהן פעם אחת בשנה או בשבוע בזמן קבוע, ועולת תמיד וקטרת שהן יום יום, הן לשעה ידועה, לבד מנורה ולחם הפנים הן תמיד, לא יסורו רגע, ואותן זכר כאן. (ר' נ"ה ויזיל ויקרא כד,ב)
³ ואם נכון הדבר שחוקי המועדים נמסרו על-ידי משה לבני-ישראל מיד אחרי רדתו מהר סיני (ויקרא כ"ג:מ"ד), יש להניח, שמיד אחר כך קיבל משה הוראה מפי ה' ה' להודיע לבני-ישראל גם את מצוות נר תמיד ולחם התמיד. אלו היו צריכות לשמש השלמה לחוק המועדים. אמנם, היו משערים למצוא כאן את מצות קרבן-תמיד וקטורת-תמיד. בכמדבר כח נמצא, באמת, חוק קרבן-התמיד בראש כל קרבנות החגים. ואולי זה הוא הטעם, שרק החוק בדבר נר-התמיד ולחם-התמיד ניתוספו אל חוקי קרבנות החג: במועדים מוסיפים אל קרבן התמיד עוד מוסיפו. המוסיפו הוקרבו לפי במדבר כח-כט בכל פעם "על עולת התמיד" או "מלבד עולת התמיד". אמנם, קטורת-התמיד לא הייתה חובה, אבל פעם אחת בשנה הוסיפו עליה הוספה חשובה, היינו ביום-הכיפורים, שבו הונסה מלבד קטורת-תמיד הרגילה עוד מנה של קטורת אל קודש-הקדשים. ורק נר-התמיד ולחם-התמיד נשארו במתכונתם ולא נשתנו במועדים. וזאת היה צורך להבליט על-ידי סידור שתי המצוות הנזכרות סמוך לחוקי המועדים. והטעם לכך נובע, כנראה, מתוך כוונת המצוות של נר-תמיד ולחם-תמיד, שעליו העירונו בקצרה בחלק א עמוד צח, ובאריכות יש לדבר על זה בשמות פרק כה. אפשר גם, ששבעת הרתות של המנורה מרמזות על שבעת שבתות החגים (ראה לעיל עמוד צא) ושתיים-עשרה לחם התמיד – על שנים-עשר ימי המועדים האחרים, ששה מהם בחג האביב (באשר גם יד בניסן נחשב לחג, כ"ג:ה') וששה בחג האסיף בסתיו. (רד"ך הופמן ויקרא כד,א)
⁴ צו את בני ישראל וגו' – צריך לדעת מה ענין מצות שמן והדלקתו במקום זה, גם מצות מערכת השלחן מה ענינו לכאן, ומה גם שכבר נאמרו הדברים ככתבן במקומן במצות המשכן ומצותיו, ורשי"ז פירש מה שפירש, ואין בדבריו דבר מספיק, ורמב"ן ז"ל

כתב שכלה השמן וכו', ואין ראייה לדבריו. ואולי כי לצד שצוה מצות שבעיות פסח ז' ימים, חג הסוכות ז' ימים, שמחת המינים ז' ימים, גם ראש השנה ויום הכיפורים ישנם בבחינת השבע להיותם בחודש השביעי, לזה סמך לזה גם כן מצות המנורה שהיא בחינת שבע נרות, גם השלחן ישנו בסוד שבע דכתיב שש המערכת וגו' והשלחן הסדורות עליו שהוא סוד המתקבץ בו שש מעלות והיא משלמת שבע, ותמצא שצוה גם כן בפרשה זו מצות העומר שהוא שבע שבתות, גם מצות השבת, נמצאת אומר שכלל כל מצות השביעיות יחד לומר כי סודם ועיקרם אחד... (אור החיים ויקרא כד,ב) עיין פרקי מועדות, רב ברויאר
⁵ ויקחו אליך שמן זית – סמך שמן זית לסוכה לומר שגומרים ההלל כל שמונת ימי חנוכה כדרך שגומרין אותו כל שמונת ימי החג. להעלות נר – ואח"כ כתיב נרות והיינו כב"ה שבבילי ראשון מדליק נר אחד ומוסיף והולך. (טור הפירוש הקצר ויקרא כד,ב) חנוכה ופורים הם הארות מרגלים. רק הג' רגלים המפורשים בתורה הם תורה שבכתב. ויש נגד זה ג"כ רגלים מתורה שבע"פ. והם אורות המקבלים כדמיון אור הלבנה שהיא מאור החמה כידוע. כן ע"י כוח של ב"ב" בקבלתם היו"ט כראוי. נשאר מכל יום טוב רשימה בכנס". ובכח זה הוציאה כנגדן רגלים אחרים. וחנוכה הארה מחג הסוכות ופורים מחג השבועות. ומחג הפסח מקיים אנו להיות עוד כמ"ש כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות. ובמ"א פרשנו רמז בפ' אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח שהם בח' חנוכה ופורים. שהקרנות אינם גוף המזבח רק הארות המתפשטים והם בח' חנוכה ופורים. והבן: (שפת אמת בראשית לחנוכה שנת תרמא)
⁷ וימלך להם המלך דבריו: ביום ב' יולמו מפת"בג המלך ומיין משלתי וילגדלם שנים שלוש וימקצתם יעמדו לפני המלך: (דניאל א,ה) ... אבל בימי המן שהיתה הגזירה להרוג ולהשמיד את הגופות שהוא ביטול משהתה ושמה, ולא את הפשטות שאפילו המירו דתם ח"ו לא היה מקבל אותם, לכך כשנצלו ממנו קבעו להללו ולשבחו ויתברך גם כן על ידי משהתה ושמה, הלכך ריבוי הסעודות שעושין בחנוכה אינן אלא סעודות הרשות... (לבוש אורח חיים תרע"ב) ... אבל בימי המן וכו'. והט"ז חילק דבימי המן הנס מפורסם להצלת נפשות לכך יש שמחה בעולם הזה, משא"כ בחנוכה אף שהישועה היתה במלחמה מכל מקום לא היה מפורסם על צד הנס רק בנרות. והב"ח [ס"ט] חילק דבפורים הגזירה היתה על שנהנו מסעודת רשע, ובחנוכה גזירה היתה על שהתירשלו בעבודה: (אליה רבה סימן

As previously noted, the Menora symbolizes excellence and aspiration in the spiritual realm, while the Shulchan represents blessing and success in the physical world. Sefer Shmot and Sefer Bamidbar deal with the practicalities of constructing the Mishkan and the encampment around it, emphasizing the impact of God's presence on the lives of Bnei Yisrael. Sefer Shmot establishes that God's revelation on Har Sinai will continue through His presence being more acutely manifest in the Mishkan.¹³ Sefer Bamidbar deals with the ramifications of living in the shadow of God and its impact on the character and tenor of the camp. Sefer Vayikra, also known as Torat Kohanim, focuses on the spiritual impact and elevated status engendered by God's presence. It defines that which is close to God or following God's will in terms of Kedusha, holiness, and that which is distant or repelled from God as Tuma, defilement. This motif permeates the entire Sefer Vayikra, touching on people, place, and time.

Given the distinction between the themes of the different books of the Torah, it would make sense for the order of the utensils to reflect the book in which they are found. The Menora, which is associated with spirituality, purity (הַמְנִיחָה),¹⁴ and requires the High Priest to kindle it (at least for its initiation),¹⁵ is more thematically consistent with and suitable to be found in the forefront of Sefer Vayikra. In contrast, the Shulchan, which represents God's providing sustenance to Bnei Yisrael, seems more closely correlated with Sefer Shmot and Bamidbar, which are concerned with practicalities and physical realities, and therefore, it is more appropriate to be mentioned first in that context. This simple explanation accounts for the change in the order of these utensils in Sefer Vayikra versus their sequence in other instances in the Torah.

Though, there is possibly a more fundamental reason for the difference in the ordering that relates to the interplay between the objects represented by these two utensils. The Mishna in Avot quotes from Rabbi Elazar ben Azarya, "...if

there is no flour, there is no Torah, but without Torah there is no flour (אם אין קמח אין תורה אם אין (תורה אין קמח)."¹⁶ This is generally understood to mean that without the means by which to support oneself, there will not be any Torah since the person will either be preoccupied with sustaining themselves,¹⁷ possibly plagued by the pangs of hunger which will prevent them from learning¹⁸ or unsettled which would render them unable to concentrate on the Torah.¹⁹ On the other hand, if one has the capacity to support themselves, but does not engage in Torah then there is no value to their wealth.²⁰ This is just one of many pairs about which Rabbi Elazar ben Azarya makes such a statement. In all the cases, the reasoning is somewhat circular since if neither one can exist without the other, how does one ever get started in this process? The Rambam implicitly addresses this issue when he explains that each one of the items in a given pair is beneficial to and completes the other (מועיל למציאות האחר ומשלים אותו).²¹ In other words, there exists a mutualism between the members of each pair, but that still leaves the outstanding question as to which one comes first. One could suggest that both items should be first, but just in different realms. There is the constituent of the pair that practically must be first and the one that theoretically should take precedence or be the focus. For instance, in this case, realistically one must first have a source of basic livelihood in order to engage in Torah, but that does not necessarily imply that sustenance is more important. Conceptually, Torah certainly should take precedence since it is the purpose of one's life. Nevertheless, its dependence on a minimum subsistence will always relegate it to be second. Therefore, the explanation of Rabbi Elazar ben Azarya's pair of flour and Torah would be that practically sustenance (flour) will always come first, but in reality Torah remains primary since it is the guiding prism through which one views their life and the livelihood that they have been granted. The interdependence of the pair creates a symbiosis in which the interaction between the two, when balanced correctly, creates a greater whole.

¹³ ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם: (שמות כה, ח).
¹⁴ אֶת־הַמְנִיחָה הַטְהֵרָה אֶת־נִרְתִּייהָ גֵרַת הַמְעַרְכָה וְאֶת־כָּל־כְּלֵיהָ וְאֵת שְׁמֵן הַמָּאֹר: (שמות לט, ז) \\\ על הַמְנִיחָה הַטְהֵרָה יַעֲרֹךְ אֶת־הַפָּרוֹת לִפְנֵי יְקֻקָּה תְּמִיד: (ויקרא כד, ד) \\\ לעמת זאת השלחן רק מקושר לטהרה בספר ויקרא – ספר הקדושה והטהרה – וְשִׁמְתָּ אוֹתָם שְׁתֵּים מְעַרְכֹת שֵׁשׁ הַמְעַרְכֹת עַל הַשְּׁלֵחַן הַטְהֵר לִפְנֵי יְקֻקָּה: (ויקרא כד, ו)
¹⁵ בְּאֵהָל מוֹעֵד מֵחוּץ לַפָּרְכָת אֲשֶׁר עַל־הַעֲדָת יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אֶהְרֹן וּבָנָיו מֵעֶרְבַּ עֵד־בִּקֵּר לִפְנֵי יְקֻקָּה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (שמות כד, כא) \\\ מֵחוּץ לַפָּרְכָת הַעֲדָת בְּאֵהָל מוֹעֵד יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אֶהְרֹן מֵעֶרְבַּ עֵד־בִּקֵּר לִפְנֵי יְקֻקָּה תְּמִיד חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם: (ויקרא כד, ג)
¹⁶ רבי אלעזר בן עזריה אומר אם אין תורה אין דרך ארץ אם אין דרך ארץ אין תורה אם אין חכמה אין יראה אם אין יראה אין חכמה אם אין בינה אין דעת אם אין דעת אין בינה אם אין קמח אין תורה אם אין תורה אין קמח... (אבות ג, ז)

¹⁷ אם אין קמח אין תורה - לפי שצריך לחזור אחר פרנסתו ואינו יכול לעסוק בתורה: (פי' ר' יונה אבות ג, ז)
¹⁸ אם אין קמח אין תורה - מי שאין לו מה יאכל היאך יעסוק בתורה: (רש"י ור' עובדיה מברטנורא אבות ג, ז)
¹⁹ אם אין קמח אין תורה. דכשאיין קמח בביתו לפרנסתו, אין דעתו מיושבת עליו ללמוד תורה [כמנחות ג, ז]: (תפארת ישראל יכין אבות ג, ז אות קכ)
²⁰ אם אין תורה אין קמח - כלומר מאחר שאין בו תורה אין תועלת הקמח עולה שאין אדם מועיל בעשרו אלא כדי שיהיו צרכי גופו מצויין ויהיו לו פנאי לעסוק בתורה: (פי' ר' יונה אבות ג, ז) \\\ אם אין תורה אין קמח. שהמבטל תורה מעושר, סופה לבטלה מעוני אם לא שזכות תולה לו [כסוטה כ.], או שהוא בכלל ומשלם אל שונאיו על פניו להאבידו [יומא פז. ודו"ק]: (תפארת ישראל יכין אבות ג, ז אות קכא)
²¹ ירצה בזה, שכל אחד מהשנים מועיל למציאות האחר ומשלים אותו... (רמב"ם אבות ג, ז)

Since the Shulchan and Menora are allegorically synonymous with flour and Torah, respectively, this same approach can be applied to them as well. From a practical standpoint, the Shulchan must always precede the Menora, because it provides the means to construct the Mishkan and maintain its service. The Mishkan was constructed through the donations from Bnei Yisrael and the ongoing service was funded from the collection of the Machatzit HaShekel. In addition, the silver Adanim (sockets) that formed the base foundation of the Mishkan were forged from the half-Shekel silver coins collected for the census, again emphasizing the necessary material underpinnings. So, therefore, the Shulchan's blessing of sustenance is essential to and maybe even a precursor to the manifest presence of God and the spirituality represented by the Menora. Though, the Shulchan's blessing alone is insufficient as is demonstrated by the sin

of the Eigel. Without the illuminating light of the Menora, Bnei Yisrael were misguidedly generous in donating in that instance as well. So, in Sefer Shmot and Bamidbar, the practicalities require the Shulchan to pave the way for the Menora. Then Sefer Vayikra, the book of Kedusha, reminds one of the "true" relationship between these two utensils – that the Menora is essential to the success provided by the Shulchan. It is the Lechem Tamid that adorns and enhances the Ner Tamid and the Ner Tamid that sheds light on and directs the Lechem Tamid.²² It is a much needed reminder as to the necessary symbiosis between the Shulchan and Menora, between material success and spirituality, and the centrality of Torah to frame and guide our commitment to livelihood and success.

Shabbat Shalom

²² ויקחו אליך שמן זית זך - פרשה זו נשנית לפי שהמנורה נכח השלחן להאיר אל השלחן שעליו לחם הפנים שמפורש כאן שכל זה מתיקון השולחן ומסידורו, השמן להאיר והפת לערוך: (רשב"ם ויקרא כד, ב וגם באבן עזרא)